MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tat-28 ta' Frar, 2006

Citazzjoni Numru. 347/2004

“A”

vs

“B”

Il-Qorti,

<u>I. PRELIMINARI.</u>

Rat ic-citazzjoni attrici datata 12 t’Ottubru 2004 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi l-partijiet izzewgu bir-rit civili fit-23 ta’ Settembru 1995 kif jidher mic-certifikat taz-zwieg anness Dok “A”.

Illi minn dan iz-zwieg twieled Gianni fl-4 ta’ Gunju 1997 kif jidher mic-certifikat tat-twelid Dok “B”.

Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet jew id-dmirijiet essenzjali taghha a tenur ta' l-**artikolu 19 (1) (d) ta' l-istess Att dwar iz-Zwieg.**

Illi l-kunsens tal-partijiet kien inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga a tenur ta' l-**artikolu 19 (1) (f) ta' l-istess Att dwar iz-Zwieg.**

Illi ghalhekk iz-zwieg iccelebrat fit-23 ta' Settembru 1995 huwa null u bla ebda effett bil-ligi.

Illi l-istess attur talab lil din il-Qorti sabiex ghar-ragunijiet premessi:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi li z-zwieg li sar bejn il-kontendenti hu null u bla effett a tenur ta' l-**artikolu 19 (1) (d) u / jew (f) ta' l-att ta' l-1975 dwar iz-Zwieg Kap 255.**

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta li hi ngunta ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista ta' xhieda u d-dokumenti esebiti a fol. 4 sa 6 tal-process;

Rat id-digriet tal-Qorti datat 16 ta' Novembru 2004 fejn in segwitu tan-nota tat-Tribunal Ekklezjastiku, il-kawza giet differita *sine die* sakemm tigi deciza dik pendenti quddiem l-imsemmi Tribunal.

Rat ir-rikors ta' l-attur datat 4 ta' Marzu 2005 fejn talab li l-kawza terga' tigi riappuntata ghas-smiegh *stante* li l-kawza quddiem it-Tribunal Ekklezjastiku giet dikjarata bhala abbandunata.

Rat id-digriet sussegwenti tal-Qorti tat-8 ta' Marzu 2005 fejn laqghat it-talba u l-kawza giet riappuntata ghas-smiegh ghad-19 ta' Mejju 2005 b'dan li l-attur jipprezenta l-afidavits kollha tieghu fi zmien erbghin gurnata.

Rat in-nota ta' l-attur **"A"** datata 13 ta' Mejju 2005 li permezz taghha esebixxa l-affidavit tieghu, tal-genituri tieghu **"C"** u **"D"**, dawk ta' hutu **"E"**u **"F"**, ta' **"G"**, u tal-konvenuta **"B"**.

Rat il-verbali tad-19 ta' Mejju 2005 u tas-6 ta' Dicembru 2005 fejn dehret biss Dr. Yana Micallef Stafrace ghall-attur. Il-konvenuta msejha diversi drabi baqghet ma dehritx. Fuq talba ta' Dr. Micallef Stafrace l-Qorti pprefiggiet terminu ta' ghoxrin gurnata lill-konvenuta sabiex tipprezenta nota t'osservazzjonijiet. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghat-28 ta' Frar 2006.

Rat li minkejja li l-konvenuta giet debitament notifikata bic-citazzjoni attrici u bl-avviz tas-smiegh tal-kawza fl-24 ta' Marzu 2005 kif jidher *a tergo* ta' fol. 17 u f'fol.18 tal-process hija xorta baqghet ma pprezentat l-ebda nota ta' l-eccezzjonijiet u ghalhekk baqghet kontumaci.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(i) PRINCIPJI LEGALI.

Illi l-attur ibbaza l-azzjoni tieghu fuq premessi li huma kkontemplati fl-**artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta,** u cjoe` **l-Att dwar iz-Zwieg**.

Illi l-attur jissottometti illi z-zwieg bejnu u bejn il-konvenuta ghandu jigi dikjarat null *inter alia* a bazi ta' l-**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255** li jghid:-

"jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg."

Illi dwar dan is-sub-artikolu din il-Qorti kif presjeduta diga’ kellha okkazjoni tezaminah, u ghalhekk taghmel referenza ghas-sentenza **“Joseph Borg vs Maria Nicolina Cutajar gja` Borg”** (Cit. Nru. 1564/97/RCP – deciza fil-21 ta’ Ottubru 1999) u ghall-principji hemm enuncjati.

Illi fis-sentenza **“Kevin Spiteri vs Avukat Dr. Renzo Porsella-Flores et noe”** (Cit. Nru. 2443/97/RCP – deciza 18 ta’ Jannar 2000) il-Qorti ghamlet referenza ghall-espozizzjoni ta’ ***Viladrich***:

“Thus, there is grave lack of discretion of judgement when it is proven that a contracting party lacks intellectual and volitional maturity necessary to discern, in view of binding oneself in an irrevocable manner, the essential rights and duties of marriage, which are the object of mutual surrender and acceptance. The discretion of judgement refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties which enables them to give and receive each other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring” (***Viladrich, P.J.,*** **“Matrimonial Consent in Code of Canon Law Annotated.”** (Montreal, 1993), p. 686).

Illi kwantu ghall-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, din il-Qorti tifhem li, fin-nuqqas ta' definizzjoni jew indikazzjoni fil-**Kap. 255**, dawn l-obbligazzjonijiet essenzjali huma dawk li fis-socjeta` Maltija dejjem u nvarjabbilment gew ritenuti bhala l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg. Dawn huma *“the obligation concerning the conjugal act or carnal union, as bodily union and basis of procreation; the obligation of the community of life and love as an expression of the union between man and woman, mutual well-being, which is inseparable from the provision of an environment conducive to the reception and education of children; and the obligation to receive and bring up children within the context of a conjugal community. It is important to remember that these essential obligations must be mutual, permanent, continuous, exclusive and irrevocable so that there would be incapacity if one of the*

*contracting parties should be, due to a psychological cause, incapable of assuming these obligations with these essential characteristics" (**Viladrich, P.J.**, op.cit., p. 687).*

Illi wkoll fis-sentenza **"Alexandra *sive* Sandra Farrugia vs Raymond Farrugia"** (P.A. (VGD) 10 ta' Settembru 1997) inghad wkoll li:-

*"Kwantu ghad-difett serju ta' diskrizzjoni ta' gudizzju – **artikolu 19 (1) (d)** – biex ikun hemm nuqqas serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju jrid ikun hemm inkapacita' psikika (mhux necessarjament anomalija psikologika fis-sens mediku psikjatriku) jew kostituzzjonali li wiehed jaghraf u jirrifletti, jew li jiddeciedi liberalment, fuq l-oggett tal-kunsens matrimonjali (**"Isabelle Zarb vs Stephen Attard"** – P.A. 21 ta' Novembru 1995). Mhix ghalhekk kwistjoni ta' nkompatibbilta' ta' karattru, jew ta' decizjoni jew decizjonijiet zbaljati. Il-paragrafu **(d)** ikompli jitkellem dwar "anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg." Il-Qorti tosserva li l-ligi taghna tirrikjedi mhux biss anomalija psikologika tkun wahda serja, izda li tkun taghmilha mpossibbli mhux sempliciment difficli, li wiehed jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg ossia jassumihom."*

Illi ghalhekk b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju l-legislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta' mmaturita` li parti jew ohra fiz-zwieg tista' tkun fiha fil-mument li jinghata l-kunsens reciproku (**"Nicholas Agius vs Rita Agius gja' Caruana"** – P.A. (VDG) tal-25 ta' Mejju 1995).

Illi li kieku l-legislatur irrikjeda maturita` shiha u perfetta, ftit jew adirittura ebda zwieg ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' *discretio judicii* hu kuncett guridiku ntrinsikament marbut mal-kapacita` ta' parti jew ohra fiz-zwieg li taghti l-kunsens liberu u xjenti taghha ghar-rabta taz-zwieg. Kif jispjega l-gurista ***Colagiovanni*** meta sostna li:-

"Il matrimonio, in quanto patto ossia "foedus" … … richiede una capacita` intelletuale e volitiva al di sopra di ogni altro contratto che e` per lo meno rescindibile, in casi determinati dalla legge, richiede quindi una integrita` di mente e di liberta`, dato che … … si tratta di assumersi una "servitus" per tutta la vita" (**Forum,** 1990, Vol. 1 part I, p. 72).

Illi pero`, kif gja' nghad, b'immaturita` jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju d-dottrina u l-gurisprudenza *"non si riferiscono ad una piena e terminale maturita`, non esigono nei nubenti una conoscienza perfetta ed esaustiva di cio` che comporta il matrimonio, non richiedono una preveggenza chiara ed assoluta di cio` che puo compartare la vita coniugale, ne` un perfetto equilibrio volitivo-affettivo, ne` infine una conoscienza perfetta delle motivazioni della scelta matrimoniale. Ecco perche` riesce piu` appropriato l' uso del termine discrezione di giudizio, che fa riferimento ad un certo discernimento ma non implica il raggiungimento di una maturita` piena*" (***Pompedda, M.F.,*** **"Il Consenso Matrimoniale in Grocholewski"** – ***Pompedda – Zagglia***, **"Il Matrimonio nel Nuovo Codice di Diritto Canonico"** (Padova, 1984), pagna 46).

Illi kif gie affermat diversi drabi minn din il-Qorti, inkluz fis-sentenza **"Alessandra *sive* Sandra Mc Monagale qabel Mamo vs Mario Mamo"** *(P.A. (VDG) 26 ta' Ottubru 2000)* ikun hemm id-difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fis-sens ta' l-ewwel parti tal-paragrafu **(d)** imsemmi kemm-il darba jirrizulta li, *"fil-mument ta' l-ghoti tal-kunsens matrimonjali, parti jew ohra tkun priva b'mod sostanzjali, ossia gravi, minn dik il-fakolta` kritiko-estimativa jew kritiko-valutativa dwar l-oggett tal-kunsens taz-zwieg, jew minn dik il-maturita` affettiva li hija presuppost ghal ghazla libera dwar l-imsemmi oggett. Id-difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju ghalhekk ma hux semplicement nuqqas ta' hsieb, nuqqas ta' riflessjoni. Anqas ma jfisser li wiehed jaghmel ghazliet jew jiehu decizjonijiet zbaljati – infatti decizjoni jew ghazla zbaljata hi perfettament kompatibbli ma' diskrezzjoni ta' gudizzju" (ara,* **"Emanuel**

Camilleri vs Carmen Camilleri", (P.A., 10 ta' Novembru 1995).

Illi l-istess sentenza tkompli tghid *"li parti fiz-zwieg ma tkunx fehmet sufficjentement, fis-sens li ma tkunx hasbet bizzejjed jew ma tkunx irriflettiet bizzejjed fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tal-hajja mizzewga, ma jammontax necessarjament ghal difett (serju) ta' diskrezzjoni ta' gudizzju (**"Selina-Maria Vella Haber vs Joseph Gatt"**, P.A., 15 ta' April 1996)."*

Illi ghalhekk biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju kif ravvizat fl-**artikolu 19 (1) (d)** irid ikun hemm l-inkapacita` psikika (mhux necessarjament anomalija psikologika fis-sens mediku / psikjatriku) jew kostituzzjonali li wiehed jaghraf u jirrifletti, u li jiddeciedi liberament, fuq l-oggett tal-kunsens matrimonjali (ara f'dan is-sens, fost ohrajn**, "Jacqueline Cousin vs Bernard Simler",** P.A., 3 ta' Gunju 1998; **"Roseanne Cassar vs Kenneth Cassar",** P.A. 19 ta' Ottubru 1998; u **"Carmelo Grima vs Mary Andrews"**, P.A., 2 ta' Novembru 1998).

Illi proprju ghalhekk ukoll il-legislatur jirrikjedi li d-difett ta' diskrezzjoni jrid ikun wiehed serju u l-anomalija psikologika tkun wahda serja.

Illi kif jispjega ***Bersini***, id-diskrezzjoni ta' gudizzju tikkonsisti f'zewg elementi distinti izda konkorrenti w interdipendenti:-

"La piena avvertenza e il deliberato consenso … … La piena avvertenza si riferisce alla sfera intellettiva, il deliberato consenso a quella volitiva. In altri termini, la discrezione di giudizio comprende la maturita` di giudizio e la maturita` affettiva … … … La maturita` di giudizio comporta una conoscenza critica proporzionata all' atto da compiere, agli obblighi essenziali da assumersi e ai doveri coniugali che ne derivano proiettati nel futuro. La maturita` affettiva comporta generalmente quella adequata evoluzione degli istinti, degli affetti, dei sentimenti, della emotivita` che se sono turbati o

inadeguati intaccano direttamente la volonta` e possono privare della libera scelta interiore. Abbiamo cosi` una mancanza di consenso libero (immaturita` affettiva) e ponderato (immaturita` di giudizio)" (***Bersini, F.,*** **"Il Diritto Canonico Matrimoniale."** (Torino, 1994), p. 97).

Illi l-istess awtur, imbaghad ikompli jispjega dwar kemm irid ikun serju d-difett ta' diskrezzjoni biex wiehed ikun jista' jghid li hemm id-difett fil-kunsens u l-konsegwenti nullita` taz-zwieg:-

"Se ci si chiede quale grado di discrezione di giudizio possa ritenersi proporzionato al matrimonio, rispondiamo anzitutto che, sia per la conoscenza intellettiva come per la deliberazione volitiva, dovra' essere maggiore di quello richiesto per peccare mortalmente e per stipulare gli altri contratti. Il motivo sta nel fatto che il consenso matrimoniale riguarda obbligazioni che si proiettano nel futuro ed e` ordinato all' assunzione di uno stato di vita che incide su tutta l' esistenza con un contratto perpetuo e irrescendibile che comporta una serie di gravi obblighi ad esso inerenti. Per dare un valido consenso, non e` sufficiente il grado di ragione col quale speculativamente uno sappia che cosa e` il matrimonio; e` necessaria la maturita` di giudizio capace di ponderare in concreto i doveri e i diritti che uno deve assumersi per tutta la vita. In altri termini, e` necessaria la discrezione non tanto per l' atto in se, al momento di emettere il consenso, quanto per gli impegni che da quell' atto derivano. Una discrezione che impegni per il futuro. Ovviamente si richiede una ponderazione degli impegni sostanziali del matrimonio e non di tutto il suo valore etico, religioso, sociale, giuridico ed economico, altrimenti ben pochi sarebbero in grado di emettere un valido consenso. Ogni volta che i contraenti abbiano raggiunto l' eta prescritta dal legislatore per poter contrarre matrimonio, si presume che essi siano in possesso della debita discrezione di giudizio; tale presunzione, tuttavia, ammette prove in contrario. Pertanto, qualora si possa dimostrate, per qualsiasi motivo, la capacita` intellettiva e volitiva sopra descritta sia gravamente alterata o addirittura mancante,

si dovra` ritenere che il vincolo matrimoniale sia nullo per difetto di discrezione di giudizio” (*ibid.* pp. 97-98).

Illi hawnekk il-Qorti pero`, tixtieq tippreciza li ghazla libera, kunsens hieles, ghar-rabta taz-zwieg mhux sinonimu mal-kuncett ta’ ghazla facli, u dan kif gja’ gie ndikat fis-sentenzi fuq kwotati, tant li nghad li:-

“… … se il sogetto non e` in grado di superare [i] condizionamenti interiori, allora si dira` che la scelta di lui non e` stata libera; lo sara` invece qualora pur pressato da tali impulsi provenienti dal proprio psichismo, da un’ affettivita` non sufficientemente matura o anomala, e quindi anche di fronte a conflitti interiori, sara` stato capace di superarli, di dominarli razionalmente, di scegliere con autonomia ... ... In ogni caso, i nubenti debbono aver coscienza di assumere vere obbligazioni (e reciprocamente di concedere veri diritti) di creare cioe` col matrimonio un patto che vincola a un comportamento idoneo e adeguato alla specifica societa` coniugale, sia nei rigwardi dell’ altra parte sia nei riguardi della prole” (***Pompedda, M.F.,*** **“Incapacita` di Natura Psichica in Matrimonio Canonico: Fra Tradizione e Rinnovamento.”** (Bologna, 1991), pp. 231, 233).

Illi kwantu ghad-difett fil-kunsens dovut ghall-anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, il-ligi taghna, bhad-dritt kanoniku **(Can. 1095 (3))** tirrikjedi mhux semplici diffikulta` izda mpossibbilta` li wiehed jaqdi ossia jassumi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg. Inkapacita` jew impossibbilta` vera f’dan il-kuntest hi ipotizzabbli biss fil-prezenza ta’ anomalija psikologika serja li, independentement minn kif wiehed jaghzel li jiddefiniha jew jiklassifikaha fil-kamp tal-psikjatrija jew tal-psikologija, tintakka sostanzjalment il-kapacita` *“di intendere e / o di volere”*. *“L’ incapacita` di assumere gli oneri essenziali della vita coniugale*”, kif jghid ***Bersini***, *“rende la persona inabile al matrimonio, anche nell’ ipotesi … … che al momento di contrarre le nozze abbia avuto la discrezione di giudizio sufficiente per un valido consenso”* (*op. cit.,* p. 99).

Illi ghal dak li jirrigwarda l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, din il-Qorti tifhem li, fin-nuqqas ta' definizzjoni jew indikazzjoni fil-**Kap. 255**, dawn l-obbligazzjonijiet essenzjali huma dawk li fis-socjeta` Maltija dejjem u nvarjabbilment gew ritenuti bhala l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg.

Illi dawn huma *"the obligation concerning the conjugal act or carnal union, as bodily union and basis of procreation; the obligation of the community of life and love as an expression of the union between man and woman, mutual well-being, which is inseparable from the provision of an environment conducive to the reception and education of children; and the obligation to receive and bring up children within the context of a conjugal community. It is important to remember that these essential obligations must be mutual, permanent, continuous, exclusive and irrevocable so that there would be incapacity if one of the contracting parties should be, due to a psychological cause, incapable of assuming these obligations with these essential characteristics"* (***Viladrich, P.J.,*** *op. cit.*, p. 687).

Illi ta' l-istess portata huma s-sentenzi **"Anthony Gaffiero vs Juanita Gaffiero nee' Sultana"** (P.A. (VDG) 17 ta' Novembru 2000 u **"Anna Galea vs John Walsh"**, (P.A. (VDG) tat-30 ta' Marzu 1995). Inerenti ghalhekk f'dawn l-obbligazzjonijiet hemm l-obbligu tal-partijiet li jaghtu lilhom infushom lil xulxin fit-totalita` taghhom sabiex tigi stabbilita bejniethom *"the community of life and love"*.

Illi fl-ahharnett din il-Qorti taghmel riferenza ghal dak li nghad fis-sentenza fl-ismijiet **"Nathalie O'Toole vs Patrick O'Toole"** (P.A. (N.A.) 25 ta' Marzu 2002) fejn intqal li:-

"Il-kunsens moghti fiz-zwieg skond din l-istess gurisprudenza mhuwiex dak il-kunsens semplici rikjest fil-kuntratt in generali ghaliex il-kuntratt taz-zwieg huwa wiehed "sui generis" u ta' ordni pubbliku. Illi ghalhekk il-partijiet f'kuntratt ta' zwieg mhux biss irid ikollhom il-kapacita' li jaghtu dak il-kunsens, izda li l-istess irid jigi

moghti bl-aktar mod liberu u xjenti ghal dak kollu li tirrikjedi r-rabta taz-zwieg. Il-kuntratt taz-zwieg ghandu jigi apprezzat mhux biss bl-ghajnejn oggettivi tal-ligi, izda jrid isib is-sinifikat tieghu fir-relazzjonijiet ta' koppja u l-iskop ahhari taz-zwieg, cjoe' li tnejn minn nies jaghtu lilhom nfushom lil xulxin ad eskluzjoni ta' kollox u kulhadd. Meta ghalhekk ghal xi raguni jew ohra dak il-kunsens ma jkunx gie moghti bil-konoxxenza shiha ta' dak li jgib mieghu z-zwieg, allura jinholoq dubju kemm dak il-kuntratt matrimonjali huwa wiehed validu."

Illi kif inghad fis-sentenza **"Al Chahid vs Mary Spiteri"** (P.A. (RCP) 5 ta' Gunju 2002) *inoltre* l-kunsens irid ikun wiehed tali li permezz tieghu l-parti li tesprimih trid tkun konxja ta' l-obbligi, id-dmirijiet u r-responsabbiltajiet li ggib maghha l-hajja mizzewga bhalma huma l-elementi ta' unjoni permanenti, esklussiva u rrevokabbli.

Illi dawn il-principji kollha gew kkonfermati f'diversi sentenzi moghtija minn din il-Qorti nkluzi **"Maria Rita Calleja vs Mohamed Ben Mohamed Khemiri"** (P.A. (RCP) 17 ta' Frar 2000); **"Nicolai Balzan vs Simone Cremona"** (P.A. (RCP) 9 ta' Marzu 2000); **"Ousama Sadalah vs Doris Tanti"** (P.A. (RCP) 4 ta' April 2000); **"Josephine Gabriel vs Dr. Georg Sapiano et nomine"** (P.A. (RCP) 8 ta' Novembru 2000); **"Josette Lungaro mart Jesmond Lauro vs Jesmond Lauro"** (P.A. (RCP) l-1 ta' Frar 2001); **"Mazen Dadouch vs Maria Dadouch xebba Galea"** (P.A. (RCP) 22 ta' Marzu 2002); **"Albert Grech vs Josette Grech"** (P.A. (RCP) 30 ta' April 2002); **"Marco Tanti vs Catherine Azzopardi"** (P.A. (RCP) 30 ta' Mejju 2002); u **"Giulio Farrugia vs Raquel Anne Farrugia"** (P.A. (RCP) 29 ta' Mejju 2002); **"Suzanne *sive* Sue Rossi vs Benjamin sive Benny Bugeja"** (P.A. (RCP) 27 ta' Gunju 2002); **"Lorriane Zammit vs Gordon Zammit"** (P.A. (RCP) 27 ta' Gunju 2002); **"Mariella Balzan vs Oswan Murat Kiran"** (P.A. (RCP) 27 ta' Gunju 2002); u **"Ruth Formosa vs Ahmed Enan"** (P.A. (RCP) 27 ta' Gunju 2002) **"John Richards vs Mary Richards nee' Gatt"** (P.A. (RCP) 30 ta' Ottubru 2002; **"Hector Cassola vs Marguerite Cassola"** (P.A. (RCP) 30 ta' Ottubru 2002; **"George Ciantar vs Patricia Ciantar"**

(P.A. (RCP) 31 ta' Ottubru 2002; **"Simon Camilleri vs Dr. Leslie Cuschieri et nomine"** (P.A. (RCP) 13 ta' Novembru 2002) fost ohrajn.

Illi l-azzjoni attrici qed issir wkoll a bazi ta' l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta**.

Illi fl-**artikolu 19 (1) (f)** jinghad li z-zwieg ikun null:-

"jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg."

Illi dan is-sub-artikolu wkoll gie diskuss u ezaminat fis-sentenza **"Nicolai Balzan vs Simone Cremona"** minn din il-Qorti kif presjeduta (Cit. Nru. 1019/98/RCP – deciza fid-9 ta' Marzu 2000) u **"Mark Spiteri vs Susan Margaret Spiteri"** (P.A. (RCP) 27 ta' Frar 2001) u a skans ta' ripetizzjoni qed issir referenza ghall-principji hemm enuncjati. Illi *inoltre* fis-sentenza **"Theresa Taguri nee Spiteri vs Avukat Christopher Cilia et noe"** (Cit. Nru. 3130/96/NA – deciza P.A. (NA) fl-10 ta' Novembru 1999) gie ritenut illi:-

"Fl-interpretazzjoni ta' dan is-sub-inciz gie ritenut mill-Qorti taghna illi l-eskluzjoni pozittiva ma kellhiex necessarjament tirrizulta biss minn xi haga espressa direttament izda setghet tigi espressa bl-imgieba ta' xi parti fil-perjodu mmedjatament qabel u wara li jkun inkiseb l-istess kunsens."

Illi ta' l-istess portata hija s-sentenza **"Josette Lungaro mart Jesmond Lauro vs Jesmond Lauro"** (P.A. (RCP) l-1 ta' Frar 2001); **"Joseph Gabriel vs Dr. Georg Sapiano *nomine*"** (P.A. (RCP) 8 ta' Novembru 2000); **"Carmen El Shimi gja Tanti vs Ibrahim Mohamed Mohamed Ibrahim El Shimi"** (P.A. (NA) 20 ta' Gunju 2000); **"Mary Rose Abder Rahim vs Esam Abder Rahim"** (P.A. (NA) 31 ta' Mejju 2000); **"Ousama William Hfez Sadallah vs Doris Dalli"** (P.A. (RCP) 4 ta' April 2000) u **"Albert Grech vs Josette Grech"** (P.A. (RCP)

30 ta' April 2002 Cit. Nru. 793/01/RCP) u diversi sentenzi li kkonfermaw l-istess principji u ghalhekk issir riferenza ghall-istess.

Illi l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta** jikkonsidra kemm is-simulazzjoni totali *('colorem habens, substantiam vero nullam')* kif ukoll dak parzjali *('colorem habens, substantiam vero alteram')* tal-kunsens.

Illi rigward it-tifsira tal-frasi *"eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu"*, jew kif maghruf ukoll bhala simulazzjoni totali, l-Qorti fil-kawza **"Bonnici vs Bonnici"** (P.A. 30 ta' Lulju 1982) qalet illi biex ikun hemm simulazjoni totali jrid jigi ppruvat il-*'finis operis'* taz-zwieg gie effettivament eskluz mill-vera rieda ta' parti jew ohra, ghalkemm formalment tkun sehhet ic-celebrazzjoni taz-zwieg.

Illi fis-sentenza **"Cali vs Dr. Albert S. Grech *nomine*".** (P.A. 22 ta' Gunju 1988) il-Qorti qalet illi jekk tmur ghac-cerimonja tat-tieg u nternament tissostitwixxi l-ideat tieghek fuq x'inhu zwieg jew inkella xort'ohra teskludi l-veru kuncett taz-zwieg, hi forma ta' simulazzjoni totali. Fid-decizjoni **"Galea vs Walshi"** (P.A. 30 ta' Marzu 1995) il-Qorti spjegat simulazzjoni bhala *"meta l-atti, gesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux ghall-kunsens intern li jkun inghata".* Illi fis-sentenza **"Muscat vs Borg Grech"** (P.A. - 14 ta' Awissu 1995) il-Qorti spjegat il-kuncett ta' simulazzjoni b'dawn il-kliem:-

"Ghalhekk min esternament ikun wera li qed jaghti l-kunsens matrimonjali izda jkun internament u b'att pozittiv tal-volonta' tieghu qed jichad il-kunsens ghal dak iz-zwieg ikun qed jissimula l-kunsens tieghu."

Illi kif gie nsenjat fid-decizjoni fi-ismijiet **"Francesco Teuma vs Luigi Camilleri et",** (K. 1 ta' Ottubru 1884 - Vol. X, p. 912) :-

"a poter dedursi la invalidita dell'atto e' necessario che risulti chiaro, che cio' che si contrattava non era la yenta, ma una simulazione, cioe' fictio seu ostensio falsi pro vero."

Illi fil-kawza **"Anthony Gallo vs Dr. Anthony Cutajar *et nomine*"** (P.A. (RCP) 28 ta' Mejju 2002) inghad li *"meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed minnhom, allavolja hu kapaci jaghti l-kunsens validu taz-zwieg, pero' bl-att tieghu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-ommissjoni tieghu, eskluda a priori certu obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, cjoe' ssimula lkunsens tieghu totalment fejn eskluda a priori z-zwieg, jew inkella fejn filwaqt il-kunsens hu jew hi eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali."*

Illi fil-fatt din il-Qorti taqbel ma' l-istess definizzjoni u fil-fatt fis-sentenza **"Al Chahid vs Mary Spiteri"** (P.A. (RCP) 5 ta' Gunju 2002 inghad li *"wiehed jinnota li taht l-**artikolu 19 (1) (f)** trid issir distinzjoni cara bejn zwieg li jfalli minhabba cirkostanzi li jirrizultaw waqt iz-zwieg, u zwieg li jfalli ghax wiehed mill-partijiet minn qabel ma ta l-kunsens tieghu kien gja' mentalment dispost li ma jottemprax ruhu ma' xi wahda jew aktar mill-obbligi matrimonjali. Fl-ewwel ipotesi hemm ir-ragunijiet li jaghtu lok ghas-separazzjoni u fit-tieni ipotesi hemm l-estremi tal-annullament taz-zwieg."*

Illi fil-fatt ghal dak li jolqot il-kuncett ta' *"l-eskluzjoni pozittiva ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga"*, u cjoe' simulazzjoni parzjali, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **"Abdel Wahed vs Dr. Yana Micallef Stafrace et"** (P.A. (NA) 14 ta' Lulju 1994) elenkat l-element essenzjali taz-zwieg bhala li jikkonsistu fil-*"komunjoni tal-hajja konjugali, l-indissolubbilta' tar-rabta taz-zwieg, id-dritt ghall-fedelta' u d-dritt ghall-prokreazzjoni ta' l-ulied"*. L-istess elementi gew ikkonfermati wkoll fil-kawza **"Aquilina vs Aquilina"** (P.A. (NA) 30 ta' Jannar 1991) u fis-sentenza **"Grech vs Grech"** (P.A. (NA) 9 ta' Ottubru 1990). Dawn huma wkoll l-elementi fil-ligi kanonika.

Illi l-komunjoni tal-hajja konjugali u l-*'consortium vitae'* tikkomprendi zewg elementi, u cjoe' l-imhabba konjugali u

r-responsabbilta` tal-familja. Kif qalet din il-Qorti fid-decizjoni **"Magri vs Magri"** (14 ta' Lulju 1994):-

"Jekk din il-'consortium vitae' hija nieqsa, l-oggett innifsu tal-kunsens taz-zwieg huwa wkoll nieqes. Din il-'consortium vitae' tikkomprendi zewg elementi li huma l-imhabba konjugali u r-responsabbilta' tal-familja."

Illi fil-fatt l-element ta' l-indissolubbilta` taz-zwieg jehtieg li l-kunsens ikun ibbazat fuq rabta dejjiema bejn ragel u mara wahda, mibnija fuq il-fedelta' u formazzjoni tal-familja. Il-Ligi Maltija tippresupponi *'iuris tantum'* dan l-element ta' ndissolubbilta' fiz-zwieg.

Illi fil-fatt, ***J. Edwards Hudson*** (pg. 164-165), jispjega car li *"indissolubility can be excluded from consent in two different ways: either because the spouse, knowing the true nature of marriage, nevertheless contract with the understanding that he will have the option of dissolving the bond and recovering his former free status, or because the spouse formulates his own doctrine on marriage, from which the idea of indissolubility is absent and to which he adheres totally with both intelligence and will power."*

Illi wkoll, ***D.J. Burns,*** fil-kummentarju tieghu (**"Matrimonial Indissolubility: Contrary Conditions**. **A Historical Synopsis and Commentary"** pg.151) jghid li *"it is not necessary that this intention* (i.e. li teskludi l-indissolubbilta') *was formulated as an express agreement, it can be inferred either from an explicit declaration of one or both parties, or consequent on certain words or actions implying that effect, or as a result of the narration of the circumstances of the contract."*

(ii) APPREZZAMENT TAL-PROVI.

Illi din il-kawza titratta dwar talba ghal dikjarazzjoni ta' nullita' taz-zwieg li sehh bejn il-partijiet bir-rit religjuz fil-Knisja ta' l-Assunzjoni tal-Vergni Marija fl-Imgarr Malta fit-23 ta' Settembru 1995 (u allura mhux bir-rit civili kif gie errjonjament indikat fil-premessi tac-citazzjoni u d-

dikjarazzjoni attrici), u dan kif jidher mic-certifikat taz-zwieg esebit a fol. 6 tal-process Certifikat Numru 1702/1995.

Ill fil-fatt l-attur kien inizja proceduri quddiem it-Tribunal Ekklessjastiku kif jidher mid-dokument a fol. 12 tal-process, izda l-istess procedura jidher li giet dikjarata bhala abbandunata b'digriet datat 14 ta' Frar 2005, konsegwenti ghad-dokument iffirmat mill-partijiet indikat fl-istess digriet u datat 7 ta' Frar 2005.

Illi din il-kawza civili dwar l-istess zwieg giet prezentata fit-12 ta' Ottubru 2004 u ovvjament din il-Qorti tinnota li minkejja li l-konvenuta baqghet kontumaci u ma pprezentat l-ebda eccezzjonijiet, xorta wahda ghandhom isiru l-provi skond il-ligi sabiex l-istess attur jipprova l-allegazzjonijiet tieghu. Dan jista' jinghad kemm fil-kuntest ta' kull kawza ohra civili kif ukoll f'dan il-kuntest odjern ghaliex l-ordinament u l-istitut taz-zwieg huwa wiehed ta' ordni pubbliku u hemm prezunzjoni favur il-validita' taz-zwieg.

Illi dan qed jinghad ghaliex minkejja li l-konvenuta baqghet kontumacja, din il-Qorti hija dejjem obbligata sabiex tara li l-provi kif prodotti jistghu u ghandhom iwasslu sabiex jissodisfaw il-grad ta' prova rikjesta mll-ligi f'kazi civili, u dan s'intendi japplika mhux biss fil-kaz ta' kontumacja, imma anke fejn hemm ammissjoni ta' parti, proprju ghaliex il-Qorti qed titratta dwar kaz ta' zwieg, isititut li huwa l-bazi tas-socjeta' taghna u ghandu jigi protett u prezunt bhala validu minhabba l-importanza tieghu fl-ordni pubbliku.

Illi dan kollu japplika anke fejn tali dikjarazzjoni ta' annullament taz-zwieg tkun konvenjenti ghall-partijiet, jew ta' xi wiehed jew wahda minnhom, u specjalment meta l-konvivenza bejniethom ma tkunx aktar possibbli, kif ukoll meta parti jew ohra tkun qed tghix ma' persuna ohra. F'kazijiet bhal dawn il-Qorti ma tistax toqghod ghall-konvenjenza tal-partijiet, ghaliex altrimenti tkun qed tohloq rimedju mhux mghoti mill-Ligi. F'dan is-sens din il-Qorti taqbel perfettament ma' dak li ntqal f'dan ir-rigward fil-kawza ta' din il-Qorti diversament presjeduta fl-ismijiet

“Carmel Farrugia vs Pauline Farrugia” deciza fit-28 ta’ Gunju 1987.

Illi f’dan il-kuntest l-ezami li trid taghmel din il-Qorti huwa dak li quddiem l-inkwadru ta’ allegati cirkostanzi esposti, tara jekk tali provi jikkonvincux lill-gudikant li saret il-prova necessarja skond il-vot tal-ligi ghad-dikjarazzjoni rikjesta ta’ annullament taz-zwieg, ghaliex zwieg ma jigix annullat fuq semplici xewqa tal-partijiet, izda a bazi tar-rekwiziti legali stabbiliti mill-ligi. F’dan is-sens wiehed jirreferi ghas-sentenza **“Christine Ellul vs Brian Ellul”** (Cit. Nru. 27/1999).

Illi wkoll trid issir differenza minn ragunijiet li jaghtu lok ghal separazzjoni personali u ragunijiet li jaghtu lok ghal annullament taz-zwieg. Filwaqt li ta’ l-ewwel jirreferu ghal zwieg validu u kunsens validament moghti ghaz-zwieg, fejn fil-kors taz-zwieg jinqalghu problemi li jaghtu lok ghat-terminazzjoni tal-obbligu ta’ konvivenza bejn il-partijiet, fil-kaz ta’ annullament taz-zwieg, il-provi ghandhom jirreferu u jindikaw vizzju ta’ kunsens fil-mument taz-zwieg, li allura jrendi l-istess celebrazzjoni taz-zwieg nulla u bla effett.

Illi l-istess jista’ jinghad ghal dak li jirrigwarda l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255** peress li ma hemm l-ebda prova kwalunkwe, lanqas minima li xi parti ssimulat il-kunsens taghha taz-zwieg, jew li eskludiet deliberament xi elementi essenzjali ta’ l-istess. Hawn ukoll l-azzjoni attrici hija kompletament bla bazi ta’ xejn. Dan qed jinghad anke jekk wiehed jiehu in konsiderazzjoni x-xhieda prodotta mill-attur, u tigi njorata ghal kollox ix-xhieda tal-konvenuta. Fil-fatt fix-xhieda attrici ma hemm xejn li jista’ jinghad li jwassal ghall-prova rikjesta f’dan l-artikolu. Anzi jekk wiehed ihares lejn ix-xhieda ta’ l-attur jista’ jinghad li dan huwa wkoll eskluz, ghaliex qed jghid fi ftit kliem li ma kienx jaf x’inhuma l-elementi essenzjali taz-zwieg u qatt ma ddiskuta mal-konvenuta fuq din il-haga. Dan fih innifsu jeskludi din il-premessa.

Illi finalment din il-Qorti thoss li l-allegazzjonijiet li l-attur ghamel li l-partijiet ma kienux konxji tad-dmirijiet u d-doveri taghhom huma nfondati. Illi fl-ewwel lok jinghad li

ghalkemm il-partijiet anke a bazi ta' l-eccezzjonijiet imressqa mill-konvenuta jidhru li qed jaqblu li hemm kaz ta' annullament taz-zwieg, u t-tnejn jiccittaw ragunijiet differenti ghal dan, xorta wahda din il-Qorti trid tkun konvinta li oggettivament hemm veru kaz ta' annullament taz-zwieg. Dan ghaliex hemm prezunzjoni legali wkoll favur il-validita' taz-zwieg peress li l-istitut taz-zwieg huwa ta' ordni pubbliku.

Illi jista' jkun li tali dikjarazzjoni ta' annullament taz-zwieg tkun konvenjenti ghall-partijiet, specjalment meta l-konvivenza bejniethom ma tkunx aktar possibbli, u wkoll meta parti jew ohra tkun qed tghix ma' terza persuna, izda f'kazi bhal dawn il-Qorti ma tistax toqghod ghall-konvenjenza tal-partijiet, ghaliex altrimenti tkun qed tohloq rimedju mhux mghoti mill-Ligi. F'dan is-sens din il-Qorti taqbel perfettament ma' dak li ntqal f'dan ir-rigward fil-kawza ta' din il-Qorti diversament presjeduta fl-ismijiet **"Carmel Farrugia vs Pauline Farrugia"** tat-28 ta' Gunju 1987.

Illi l-ezami li trid taghmel din il-Qorti huwa dak li quddiem l-inkwadru ta' fatti esposti tara jekk tali provi jikkonvincux lill-gudikant li saret il-prova necessarja skond il-vot tal-ligi ghad-dikjarazzjoni rikjesta ta' annullament taz-zwieg, ghaliex zwieg ma jigix annullat fuq semplici xewqa tal-partijiet, izda a bazi tar-rekwiziti legali stabbiliti mill-ligi. F'dan is-sens wiehed jirreferi ghas-sentenza **"Christine Ellul vs Brian Ellul"** (Cit. Nru. 27/1999).

Illi mill-provi prodotti jirrizulta illi l-partjiet izzewgu bil-knisja fit-23 ta' Settembru 1995 meta l-attur kellu hamsa u ghoxrin sena u l-konvenuta kellha cirka erbgha u ghoxrin. L-istess koppja kellhom tifel, Gianni, li twieled fl-4 ta' Gunju 1997. Jidher li l-partijiet kienu ilhom jafu lil xulxin sentejn qabel ma zzewgu, ghalkemm skond l-attur xtaqu joqoghdu flimkien qabel ma zzewgu. Il-partijiet izzewgu fid-data indikata, u l-attur jghid li huwa kien litteralment mignun fuq il-konvenuta. Skond hu ma kienx hemm problemi sabiex isir iz-zwieg kemm ghaliex thallas mill-genituri, kif ukoll ghaliex il-konvenuta gja' kellha fejn toqghod.

Illi l-attur jallega li huwa zzewweg lill-konvenuta minkejja li l-genituri tieghu ma rieduhx jizzewweg ghaliex sostnew li t-tnejn kien ghadhom immaturi, izda din haga l-Qorti thoss li ma gietx ippruvata. Anzi mill-provi jirrizulta bla ebda dubju li l-attur kien verament ihobb lill-konvenuta. Anzi ma hemm l-ebda dubju ta’ xejn li huwa xtaq u ried li jizzewweg lilha. Jidher li l-genituri ta’ l-attur sostnew li binhom kien immatur ghaliex skond huma peress li l-konvenuta kienet thobb tohrog binhom ma kellux jasal saz-zwieg maghha. Din il-Qorti bl-ebda mod ma hija konvinta b’dan u certament a bazi ta’ dak provdut mill-attur ma hemm l-ebda sinjal li l-kunsens tieghu jew tal-konvenuta kien b’xi mod simulat skond kif allegat fl-azzjoni attrici a bazi tad-dispozizzjonijiet ta’ l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 356.**

Illi dan qed jinghad wara li fl-affidavit tal-konvenuta datat 13 ta’ April 2005, ipprezentat b’nota ta’ l-attur stess fit-13 ta’ Mejju 2005, (minkejja li hija kontumacja taghha) stqarret li hija qieset li z-zwieg mhux xi rabta ghal dejjem, u li jekk tiddejjaq kienet lesta li titlaq. Pero’ dan u bil-mod kif allegat mill-istess konvenuta bl-ebda mod ma gie ppruvat. Anzi din il-Qorti thoss li hemm dubji serji fuq l-veracita’ ta’ dak allegat mill-partijiet specjalment dak hawn allegat mill-konvenuta. Dan huwa rifless anke bil-mod kif gew ipprezentati l-provi f’din il-kawza, fejn jidher li l-partijiet it-tnejn qed jindikaw ix-xewqa taghhom li jaqblu biex jottjenu d-dikjarazzjoni ta’ annullamnent taz-zwieg, haga li din il-Qorti thoss li fuq ir-rizultanzi processwali assolutament ma tirrizultax. Anzi din il-Qorti thoss li gie ppruvat li l-partijiet izzewgu lil xulxin ghaliex verament hassew li kienu jhobbu lil xulxin.

Illi fil-fatt iz-zewg kontendenti jammettu li kienu jinhabbu tant li ghalkemm xtaqu jizzewgu mill-ewwel, haduhu t-tnejn iz-zmien taghhom, tenut ukoll kont ta’ l-eta zghira li kellhom. Jirrizulta wkoll li l-istess koppja kellha tarbija wara sentejn taz-zwieg. Jirrizulta li kienet ix-xewqa tal-partijiet li jizzewgu u minkejja li jidher li kien hemm xi oppozizzjoni ghal dan iz-zwieg, huma xorta baqghu

determinati li jiedhu dan il-pass. Mhux hekk biss, izda wara certu zmien kellhom tarbija. Wara li jidher li nqala’ l-inkwiet bejniethom ma harigx car mill-provi prodotti l-mod kif sehhet il-firda bejn il-partijiet. Il-fatt li ma baqghux jghixu flimkien ma jfissirx li hemm kaz ta’ nullita’ taz-zwieg, izda *se mai* kaz biss ta’ separazzjoni.

Illi din il-Qorti thoss li l-provi prodotti bl-ebda mod ma jistghu jwasslu ghall-prova li l-kunsens ta’ xi parti jew ohra f’din il-kawza kien b’xi mod vizzjat. Fil-fehma ta’ din il-qorti l-affidavits prodotti huma superficjali wisq, u bl-ebda mod ma jista’ jinghad li jistghu jikkonvincu lill-Qorti li l-kunsens tar-ragel jew tal-mara kien b’xi mod vizzjat. Anzi jidher li l-istess partijiet izzewgu lil xulxin ghaliex verament kienu jinhabbu ghal dak li kienu u li kienu jipprezentaw. Certament ma hemm l-anqas minimu ta’ prova li xi parti kellha xi difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju fuq il-hajja mizzewga u fuq l-elementi essenzjali taghha jew fuq id-drittijiet jew dmirijiet naxxenti mill-istess.

Illi anzi jidher li r-relazzjoni bejn il-partijiet sfaxxat biss minhabba dak li l-attur issejjah bhala ntoppi li nqalghu wara li l-koppja zzewget, fejn imbaghad ma baqghux jaqblu, anzi beda jkollhom diversi litigji bejniethom. Skond l-attur *“meta twieled it-tifel dizastru totali”.* Jghid li ma riedux isolvu l-problemi u kull parti riedet tmur ghal rasha, kif fil-fatt sar. Pero’ ma jfissirx li b’daqshekk hemm kaz ta’ nullita’ taz-zwieg. Jinghad ukoll li mill-atti processwali jirrizulta li l-attur kien fetah proceduri quddiem it-Tribunal Ekklesjastiku ghal annullament ta’ dan iz-zwieg, procedura li bi qbil mal-konvenuta jidher li giet irtirata, ghalkemm anke hawn ma huwiex car ghaliex sar dan.

Illi fil-kuntest ta’ dan kollu din il-Qorti thoss li a bazi tal-provi prodotti vizzju ta’ kunsens mill-partijiet ghal dan iz-zwieg ma giex ippruvat – gie ppruvat biss li l-partijiet kellhom xi forma ta’ nkwiet fiz-zwieg li minhabba fih ghazlu li ma jibqghux jghixu flimkien. Izda dan qatt ma jista’ jwassal sabiex b’xi mod it-talba attrici tigi milqugha, izda biss ghal dikjarazzjoni ta’ separazzjoni.

Illi ghalhekk din il-Qorti ma ghanda l-ebda ezitu tiddikjara li mill-provi prodotti mill-attur stess ma hemm ebda bazi sabiex l-azzjoni attrici tirnexxi. Jekk wiehed imbaghad ihares lejn l-affidavit tal-konvenuta jikkonferma dak li qed jigi hawn deciz – u jidher ukoll li ghall-partijiet illum hija konvenjenti li jkun hemm dikjarazzjoni ta' annullament taz-zwieg, peress li kull parti ghazlet triq ghaliha, izda dan ma jista' jwassal qatt sabiex jigi dikjarat zwieg null.

Illi a bazi ta' dan kollu t-talba attrici qed tigi michuda.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi fil-kontumacja tal-konvenuta, **tichad t-talba attrici *stante* li hija nfondata fil-fatt u fid-dritt.**

Bl-ispejjez kollha kontra l-attur.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------